

ALPHONSE DRESEN (1885-1944)

Herdenking speech 4 Mei door Mia Kesber, Tweede Kamer

Dank aan de organisatie voor de uitnodiging.

Er zijn zo veel oorlogshelden en er komen er nog steeds veel bij maar ik sta hier omdat ik de kleindochter ben van Alphonse Dresen, gevangen genomen in November 1942, gefusilleerd op 5 Januari 1944 op 58 jarige leeftijd. Zijn naam en die van zijn broer Pierre staan in het boek met namen van oorlogshelden dat permanent ligt in de hal van de Tweede Kamer.

Ik sta hier ook omdat ik voor de oorlog geboren ben. De laatste twee jaren waren er gebeurtenissen die ik nooit meer kan vergeten. In kelders kruipen b.v. Ik woonde bij mijn grootouders in Maastricht met mijn broertjes, dus ook bij Alphonse Dresen.

Alphonse en Pierre waren beiden actief in het verzet.

De broers wisten aanvankelijk niet van elkaar dat zij beiden in een verzetsgroep zaten. Pas later en toen kwam er ook een samenwerking.

Alphonse Dresen, mijn Grootvader, wonende in Maastricht, vijf kinderen, werkte bij het spoor in Maastricht als chef ladingmeester.

Zijn vader werkte ook bij het spoor als seinhuiswachtmeester.

Een van de zonen van Alphonse, Jo Dresen kwam ook bij de Spoorwegen terecht, aanvankelijk in Maastricht, later werd hij stationschef op het mooie station in Klimmen-Ransdaal. Deze zoon is zeer nauw betrokken geweest bij de verdere historie van Alphonse Dresen.

Alphonse Dresen is geboren in Luik in 1885 uit een Belgische Moeder en een Nederlandse Vader.

In oktober 1926 verhuisde Alphonse van Roermond naar Wijck in Maastricht. Dit was dichterbij zijn werk aan het spoor.

Vlak bij de loodsen – en losplaatsen.

In 1912 trouwde hij met de weduwe Christina Lechner die al één zoon had.

Uit dit huwelijk werden een dochter (mijn Moeder) en nog drie zonen geboren.

Mijn Grootvader kon fungeren als een ideale spion omdat hij in de oorlogsjaren alle binnenkomende en uitgaande treinen, gevuld met wapens, kon tellen. Hij werkte in opdracht van Graaf de Liedekerke Samen met de verzetsgroep Hannibalspiel, waarover deze Graaf de leiding had. Over deze verzetsgroep is een boek geschreven door Jan van Lieshout: Het Hannibalspiel.

Alphonse werkte veel buiten zijn diensttijden om. Dat begon wel zijn collega's op te vallen. Vooral de bloktreinen die tussen 18 en 19 uur in Maastricht arriveerden, met daarop tanks en vrachtwagens die vanaf Maastricht naar het Westen getransporteerd werden.

Alphonse noteerde de kentekens en gaf ze door op een geheime plaats aan Graaf de Liedekerke.

De 5 kinderen thuis begon het op te vallen dat hun Vader zo vaak weg was. Maar hun Vader zei een glaasje bier te drinken in het café De Lelie in de buurt. Daar echter ontmoette hij de Graaf de Liedekerke om de kentekens door te geven. De wagons met wapens die arriveerden op het spoor in Maastricht werden geteld en doorgegeven aan de Graaf de Liedekerke. Ook teksten uit kranten werden doorgespeeld aan de Graaf door Alphonse.

Door o.a. de onderlinge briefwisseling in de verzetsgroep is verraad gepleegd, wellicht ook door een spoorweg medewerker. Zo is het ons verteld en zo staat het beschreven in het boek van Jan van Lieshout. In ieder geval werden de handboeien omgeslagen op weg naar huis. Dat was op 11 november 1942. Alphonse had zijn vrouw Christina

voorbereid op dit moment. Alphonse kwam niet thuis, Alphonse kwam nooit meer thuis ! Alphonse was verraden! Waarschijnlijk door een spoorwegmedewerker.

Alphonse werd gebracht naar de gevangenis in Haaren, vlak bij Vught.

Oma Christina bracht samen met mijn oudste broertje die toen zeven jaar, was een koffertje met schone kleren naar de Deutsche StadsKommandant op de Wilhelminasingel in Maastricht. Oma vroeg naar haar man, ze kreeg geen informatie. Op mijn broer heeft deze gebeurtenis een onvergetelijke indruk gemaakt. Tot op de dag van vandaag beleeft hij deze gebeurtenis.

Oma Christina had veel te verduren. Haar dochter, mijn Moeder, stierf op 27 jarige leeftijd in april 1941 aan waarschijnlijk dysenterie. Haar zoon kreeg een granaatscherf door zijn lichaam in Maastricht en stierf ter plekke. Haar zwager Pierre, de broer van Alphonse die de leiding had in de RAF groep en wagons en springstof verzamelde werd in december 1941 gearresteerd en verbannen naar het concentratiekamp in Neuengamme en vervolgens is hij op 1 december 1942 op 45 jarige leeftijd bezweken. Zijn kleinzoon is hier aanwezig.

Oma had 3 kleinkinderen bij zich die geen Moeder hadden, daar was ik er een van. Twee kleinkinderen waaronder ik, moesten terug naar hun vader, maar die werkte. De oudste bleef en die heeft de pijnlijke herinneringen aan het verdriet van Oma en de gevangenneming van Opa het meest intens beleefd. Oma sprak er later weinig met ons over maar was altijd verdrietig. Zij had erg veel te verduren. Jaren later zag ik haar dikwijls praten tegen de foto's van haar overleden dierbaren die aan de muur in de kamer hingen.

Vanuit de gevangenis begon een clandestiene correspondentie door in de boord van overhemd en stropdas w.c. papier te stoppen met daarop met potlood geschreven tekst en dat in de waszak te stoppen. De Duitsers kwamen daar achter. Schrijfmateriaal werd afgepakt. Alphonse werd verplaatst naar Utrecht, de gevangenis in de Gansstraat.

De waszak werd opgehaald door Jo Dresen en die gaf in ruil daarvoor weer schone was. In die tijd een hele reis van Maastricht naar Utrecht en de meeste keren mocht hij zijn Vader niet zien. Maar Alphonse ging door. Kwam in het bezit van een speld en prikte teksten nu naar Christina met woorden zoals: "Ik houd van jullie....of...ik kom terug.....of....ik bid....of....houd goede moed....ofik hoop op spoedige vrijlating zo God het wil. " Dit laatste bericht kwam op 10 februari 1943.

Ik heb deze vernuftige teksten op kleine stukjes papier gezien, adembenemend. Ze zijn bewaard bij de kinderen van Jo Dresen. Op 11 augustus werden de doodvonnissen uitgesproken over de 22 leden van het Hannibalspiel of zo u wilt de Erkensgroep.

De verzetsstrijders kregen een Duitse advocaat. U begrijpt.....

In November 1943 werd de hele groep gefusilleerd, behalve onze Grootvader, die kreeg een herberechting. Hij stuurde een brief naar zijn vrouw vol hoop dat hij mogelijk toch vrij gelaten zou worden. Deze brief heb ik geschonken aan het NIOD. Op 27 november was de herberechting. Op die datum werd alsnog het doodvonnis uitgesproken. De 22^e verzetsstrijder uit de groep Erkens werd alsnog gefusilleerd. Twee maal werd hij opgehaald en schoten ze om te pesten met losse flodders. De derde maal op 5 Januari 1944 was het wel raak. Geblinddoekt op 58-jarige leeftijd ging Alphonse Dresen ten onder.

Na de oorlog bleek zijn as onvindbaar. In 1948 is de as alsnog gevonden in Erfurt Duitsland en overgebracht naar Maastricht.

In Maastricht heeft Alphonse Dresen een begrafenis gehad met zwarte koets voorgetrokken door 4 zwarte paarden. Een officiële begrafenis. Een koperen bord met 5 namen van verzetsstrijders die bij het spoor werkten met o.a. Alphonse Dresen hangt in de stationshal Maastricht.

Wij als familie zijn vereerd dat dank zij de heldendaad van onze Grootvader er een herinnering ligt in de vorm van een struikelsteentje voor het huis waarin hij jaren gewoond heeft en toch vrij plotseling nooit meer is terug gekeerd.

Ik ben trots kleindochter te mogen zijn van een zo'n dappere verzetsstrijder.

Mia Kesber